

Warszawa, 09.10.2019 r.

Zmiana perspektywy ratingu kredytowego banku mBank S.A. ze stabilnej na negatywną

DZIAŁANIE RATINGOWE

Warszawa, 9 października 2019 r. – Agencja ratingowa EuroRating zmieniła perspektywę ratingu kredytowego banku mBank S.A. ze stabilnej na negatywną. Rating został utrzymany na niezmiennym poziomie BBB.

UZASADNIENIE

Określenie perspektywy ratingu banku mBank S.A. jako negatywnej związane jest ze wzrostem ryzyka niekorzystnych rozstrzygnięć prawnych w zakresie hipotecznych kredytów walutowych, których duży portfel bank posiada, a także z ogłoszonym przez większościowego akcjonariusza mBanku (niemieckiego Commerzbank AG) planu sprzedaży polskiego banku.

Orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) z dnia 3 października 2019 r. w sprawie traktowania przez sądy umów na kredyty hipoteczne indeksowane do walut obcych zawierających klauzule niedozwolone jest potencjalnie bardzo niekorzystne dla banków. TSUE uznał, że postanowienia umów kredytu dotyczące przeliczeń walutowych, które nie pozwalają w sposób jednoznaczny ustalić kursu walut, są nieuczciwe. Trybunał wskazał również, że przepisy europejskiej dyrektywy o nieuczciwych warunkach umów nie pozwalają na uzupełnianie przez sąd krajowy luki wynikającej z uznania postanowień umowy za niedozwolone tzw. klauzulami generalnymi. Oznacza to, że sąd nie może zastępować nieuczciwych postanowień dotyczących np. przeliczeń walutowych postanowieniami odwołującymi się np. do średniego kursu waluty obcej w NBP, wbrew woli konsumenta.

Ze względu na fakt, że klauzula indeksacyjna jest istotną częścią umowy, sąd może uznać taką umowę za nieważną, co spowoduje konieczność rozliczenia się stron umowy. Kredytobiorca będzie mógł domagać się zwrotu wszystkich dokonanych na rzecz banku płatności, bank z kolei będzie miał prawo zażądać zwrotu wypłaconej kwoty w złotych. Wyrok TSUE daje także możliwość przewalutowania kredytu na złote po kursie jego udzielenia, przy zachowaniu wysokości oprocentowania LIBOR, jeżeli po tej operacji umowa gospodarczo i prawnie może nadal obowiązywać.

Oba powyższe najbardziej prawdopodobne sposoby rozwiązywania sporów sądowych pomiędzy kredytobiorcami a bankami skutkować będą dla kredytodawcy potencjalnie bardzo wysokimi kosztami, z uwagi na dużą obecnie niekorzystną różnicę kursu franka szwajcarskiego w stosunku do jego kształtowania się w okresie, kiedy zostało udzielonych najwięcej kredytów denominowanych w tej walucie (tj. w latach 2006-2008).

EuroRating zaznacza, że jakkolwiek dotychczas jedynie niewielka liczba kredytobiorców walutowych skierowała do sądów pozwy przeciwko bankom, to bardzo korzystne dla konsumentów orzeczenie TSUE wiąże się z potencjalnym ryzykiem dużego wzrostu liczby pozwów klientów banków w przyszłości.

mBank należy do banków z najwyższym udziałem walutowych kredytów hipotecznych we franku szwajcarskim. Według stanu na koniec II kwartału 2019 r. kredyty te stanowiły ok. 14 proc. łącznego portfela kredytowego banku.

Agencja wskazuje, że ponieważ nie wiadomo jaka część kredytobiorców walutowych zdecyduje się ostatecznie na złożenie pozwu przeciwko bankowi, a także jakie będą statystyki dotyczące rozstrzygnięć tych sporów przez polskie sądy, trudno jest obecnie oszacować możliwe koszty, jakie mBank mógłby z tego tytułu ponieść. EuroRating zakłada jednak, że (m.in. z uwagi na przewlekłość postępowań sądowych) koszty te będą rozłożone na co najmniej kilka lat.

Jakkolwiek EuroRating uważa, że z uwagi na fakt, iż mBank charakteryzuje się obecnie dobrą sytuacją kapitałową i wysoką rentownością, ryzyka prawne związane z kredytami walutowym będą miały relatywnie mniejsze znaczenie dla kondycji finansowej banku, to zdaniem agencji wiązać się to będzie dla banku z ryzykiem istotnego pogorszenia rentowności oraz być może także osłabienia sytuacji kapitałowej banku.

Kolejnym czynnikiem, który wpłynął na dokonaną zmianę perspektywy ratingu kredytowego mBanku na negatywną jest ogłoszenie przez Commerzbank AG, że zamierza sprzedać swój większościowy pakiet (69,3 proc.) akcji w mBanku. Transakcja ta będzie przy tym prawdopodobnie polegać na wydzieleniu i sprzedaży zorganizowanej części banku nieobejmującej hipotecznych kredytów walutowych, które pozostałyby w banku, którego jedynym właścicielem pozostanie Commerzbank.

EuroRating wskazuje, że plan sprzedaży mBanku przez Commerzbank zwiększa niepewność dotyczącą prawdopodobieństwa potencjalnego wsparcia banku przez jego dotychczasowego wieloletniego akcjonariusza strategicznego, a także wiąże się z niepewnością odnośnie wiarygodności finansowej potencjalnego nabywcy banku.

NEGATYWNA PERSPEKTYWA RATINGU

Negatywna perspektywa ratingu oznacza, iż według obecnych ocen agencji ratingowej EuroRating prawdopodobieństwo obniżenia nadanego bankowi ratingu w horyzoncie kolejnych 12 miesięcy jest obecnie większe niż 1:3.

PODATNOŚĆ NADANEGO RATINGU NA ZMIANY

Negatywny wpływ na rating banku mBank S.A. mogłoby mieć: lawinowy wzrost liczby pozwów hipotecznych kredytobiorców walutowych przeciwko bankowi; wzrost odsetka niekorzystnych dla banku rozstrzygnięć tych procesów; ewentualne generowanie przez bank ujemnych wyników finansowych; spadek wartości kapitału własnego i/lub wartości współczynników kapitałowych; a także nabycie banku przez inwestora strategicznego charakteryzującego się relatywnie niską wiarygodnością finansową.

Pozytywny wpływ na poziom ratingu banku mogłoby mieć: brak przełożenia niekorzystnego orzeczenia TSUE ws. walutowych kredytów hipotecznych na wzrost liczby pozwów kredytobiorców przeciwko bankowi oraz na wzrost niekorzystnych dla banku rozstrzygnięć procesów; ewentualne wsparcie sektora bankowego przez organy państwa (np. w formie ustawy skutkującej redukcją potencjalnych kosztów związanych z unieważnianiem umów kredytów walutowych); utrzymanie przez bank osiągniętych wysokich wyników finansowych; a także przejęcie banku przez inwestora charakteryzującego się wysoką wiarygodnością finansową.

UJAWNIECIA REGULACYJNE

Ratingi kredytowy nadany bankowi mBank S.A. jest ratingiem niezamówionym. Oceniany podmiot nie brał udziału w procesie ratingowym, a proces analityczny oparty jest na informacjach dostępnych publicznie.

Prezentowany rating kredytowy jest ratingiem dla emitenta – jest ogólną oceną wiarygodności kredytowej ocenianego podmiotu i dotyczy ryzyka kredytowego jego niezabezpieczonych i niepodporządkowanych zobowiązań finansowych.

Informacja o nadanym ratingu została przedstawiona ocenianemu podmiotowi z wyprzedzeniem. Rating został wystawiony bez zmian wynikających z tego ujawnienia.

EuroRating uważa zakres i jakość dostępnych informacji na temat ocenianego podmiotu za wystarczające do nadania wiarygodnego ratingu kredytowego. EuroRating podejmuje wszelkie niezbędne środki mające na celu zapewnienie, aby pozyskiwane informacje wykorzystywane w procesie ratingowym charakteryzowały się odpowiednią jakością oraz aby pochodziły ze źródeł, które agencja uważa za wiarygodne. EuroRating nie ma jednakże możliwości sprawdzenia lub potwierdzenia w każdym przypadku poprawności, prawdziwości oraz rzetelności pozyskanych informacji wykorzystywanych w procesie oceny.

Rating nadany bankowi mBank S.A. jest ratingiem publicznym. Data pierwszej publikacji ratingu kredytowego dla ocenianego podmiotu oraz pełna historia ratingu są publikowane w serwisie internetowym agencji ratingowej EuroRating (www.EuroRating.com) w sekcji "Ratingi kredytowe", w odpowiedniej zakładce dotyczącej ocenianego podmiotu.

Opis metodologii ratingowej stosowanej przez EuroRating do oceny ryzyka kredytowego banków prezentowany jest w serwisie internetowym agencji w sekcji "Ratingi kredytowe" – "Metodologia". Definicje ratingowe oraz skala ratingowa stosowana przez EuroRating są publikowane w serwisie internetowym agencji w sekcji "Ratingi kredytowe" – "Skala ratingowa".

Ratingi kredytowe nadawane przez agencję ratingową EuroRating stanowią wyłącznie własną niezależną opinię agencji na temat kondycji finansowo-ekonomicznej i ryzyka kredytowego (ryzyka niewypłacalności i poniesienia na jej skutek strat przez wierzycieli finansowych) podmiotów podlegających ocenie i nie mogą być one traktowane w inny sposób. EuroRating nie zajmuje się doradztwem inwestycyjnym, a nadawane przez agencję ratingi kredytowe nie stanowią rekomendacji kupna, utrzymywania, bądź też sprzedaży jakichkolwiek papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych, jak również nie stanowią rekomendacji nawiązania, utrzymywania lub zaprzestania innych form współpracy biznesowej z ocenianymi podmiotami. Osoby podejmujące decyzje w oparciu o przyznane przez EuroRating ratingi robią to wyłącznie na własne ryzyko. Agencja ratingowa EuroRating nie uczestniczy w zyskach, jak również nie ponosi żadnej odpowiedzialności za ewentualne straty użytkowników lub stron trzecich, jakie mogą wynikać z korzystania z nadawanych przez agencję ratingów.

© Wszelkie prawa autorskie i pokrewne, związane z nadawanymi ratingami kredytowymi oraz publikowanymi przez EuroRating raportami i komunikatami ratingowymi należą do agencji ratingowej EuroRating.

Główny analityk ratingowy:

Adam Dobosz

Analitik Ratingowy

email: adam.dobosz@eurorating.com

tel: +48 22 349 24 33

Przewodniczący Komitetu Ratingowego:

Mariusz Bajda

Dyrektor Departamentu Ratingów Kredytowych

email: mariusz.bajda@eurorating.com

tel: +48 22 349 24 89